

UZNESENIE SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 14. mája 2008*

Vo veci C-109/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím prud'homie de pêche de Martigues (Francúzsko) zo 17. decembra 2006 a doručený Súdnemu dvoru 20. februára 2007, ktorý súvisí s konaním:

Jonathan Pilato

proti

Jean-Claude Bourgault,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia A. Tizzano (spravodajca), A. Borg Barthet, E. Levits a J.-J. Kasel,

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: R. Grass,

po vypočutí generálnej advokátky,

* Jazyk konania: francúzština.

vydal toto

Uznesenie

- 1 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu a platnosti článku 11a nariadenia Rady (ES) č. 894/97 z 29. apríla 1997 ustanovujúceho určité technické opatrenia na ochranu zdrojov rybolovu (Ú. v. ES L 132, s. 1; Mim. vyd. 04/003, s. 156), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1239/98 z 8. júna 1998 (Ú. v. ES L 171, s. 1; Mim. vyd. 04/003, s. 256) (ďalej len „nariadenie č. 894/97“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi J. Pilatom a J.-C. Bourgaultom, dvoma majiteľmi rybárskych lodí registrovaných na quartier des affaires des maritimes de Martigues (úrad pre námorníctvo v Martigues), ktorého predmetom bolo používanie náčinia na rybolov nazývaného „thonaille“ J.-C. Bourgaultom.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

- 3 Článok 11a nariadenia č. 894/97 stanovuje:

„1. Od 1. januára 2002 žiadne plavidlo nesmie držať na palube, ani používať na rybolov, jednu alebo viacero vlečných sietí určených na lov druhov uvedených v prílohe VIII.

2. Od 1. januára 2002 je zakázané dopravovať na breh druhy uvedené v prílohe VIII, ktoré sa chytili do vlečných sietí.

3. Do 31. decembra 2001 plavidlo môže držať na palube alebo používať na rybolov jednu alebo viacero vlečných sietí uvedených v odseku 1 po získaní povolenia od príslušných úradov vlajkového členského štátu. ...

...“

- 4 Medzi druhmi uvedenými v prílohe VIII tohto nariadenia sa nachádza okrem iného tuniak modroplutvý.

Vnútroštátna právna úprava

- 5 Právnym základom pre činnosť prud'homie de pêche de Martigues (orgán rozhodujúci o záležitostiach rybolovu v Martigues) je dekrét z 19. novembra 1859 o pravidlách pobrežného rybolovu v piatom námornom obvode, zmenený a doplnený dekrétom č. 90-95 z 25. januára 1990 (JOFR z 27. januára 1990, s. 1155, ďalej len „dekrét z roku 1859“).
- 6 Podľa článku 5 dekrétu z roku 1859 sú príslušníkmi spoločenstiev prud'hommes podnikatelia v oblasti rybolovu, ktorí rok vykonávajú činnosť v obvode prud'homie, a požiadali o príslušnosť tohto orgánu.

7 Podľa článku 7 tohto dekrétu členovia prud'hommes sú vyberaní z členov spoločenstva vykonávajúcich rybolov po dobu desiatich rokov.

8 Článok 17 uvedeného dekrétu stanovuje:

„Právomoci členov prud'homie de pêche sú vymedzené takto:

1. Rozhodujú sami, výlučne a bez možnosti podať proti ich rozhodnutiam odvolanie, návrh na obnovu konania alebo dovolanie, vo všetkých sporoch medzi rybármi, ktoré vznikli pri rybolove, rybolovných činnostiach a v súvislosti s právnymi predpismi, ktoré tieto činnosti upravujú, v rozsahu svojich právomocí.

Ďalej s cieľom predchádzať v čo možno najväčšej miere sporom, škodám alebo nehodám sú poverení osobitnými úlohami, ktoré vykonávajú pod dohľadom commissaire de l'Inscription maritime (komisár pre námorný register):

regulovať využívanie mora a vodných oblastí vo verejnom vlastníctve medzi rybármi,

určiť oblasti, rotovanie, žrebovanie alebo nájmy, stanovištia a miesta na odkladanie, ktoré sa pridelujú každému druhu rybolovu,

určiť poradie, v ktorom rybári môžu cez deň a v noci rozhadzovať siete,

určiť denné a nočné hodiny, kedy lov určitého druhu rýb musí ustúpiť lovu iného druhu rýb,

vykonávať všetky poriadkové a preventívne opatrenia, ktoré z dôvodu ich rozmanitosti a početnosti neboli zahrnuté v uvedenom dekréte.

2. Spravujú veci spoločenstva.

3. Podľa článku 16 zákona z 9. januára 1852 sa podieľajú na vyšetrovaní a zisťovaní protiprávnych konaní v oblasti pobrežného rybolovu.“

9 Článok 18 dekrétu z roku 1859 stanovuje, že členovia prud'homie pre nástupom do svojich funkcií skladajú pred juge de paix (zmierovací sudca) v mieste svojho bydliska prísahu, ktorá znie:

„Sľubujem, že budem podľa najlepšieho vedomia a svedomia vykonávať úlohy člena prud'homie de pêche a dbať na to, aby pravidlá pobrežného rybolovu boli riadne dodržiavané, budem plniť príkazy svojich nadriadených a odhaľovať porušovania pravidiel bez predsudkov alebo zhovievavosti voči porušiteľom.“

10 Článok 22 dekrétu z roku 1859, ktorý upravuje odvolávanie členov prud'homie znie takto:

„Členovia prud'homie de pêche môžu byť zo svojich funkcií odvolaní riaditeľom Inscription maritime na základe predbežného šetrenia vedeného správnym úradníkom Inscription maritime.

Prud'homie môže byť rozpustený ministrom námorného obchodu na návrh riaditeľa Inscription maritime. ...

Odvolaný člen prud'homie môže byť opätovne zvolený najskôr po troch rokoch odo dňa, kedy bol odvolaný.

...“

11 Článok 24 dekrétu z roku 1859, ktorý upravuje kontradiktórne konanie pred prud'homie de pêche, okrem iného stanovuje, že porady členov prud'homie de pêche sú tajné.

12 Článok 25 prvý odsek dekrétu z roku 1859 stanovuje, že „rozhodnutia členov prud'homie sú okamžite vykonateľné“.

13 Podľa článku 26 dekrétu z roku 1859:

„Správny úradník Inscription maritime alebo osoba ním poverená sa zúčastní, ak to považuje za vhodné, na pojednávaniach alebo poradách tohto orgánu, avšak iba s cieľom uistiť sa, že všetko prebieha predpísaným spôsobom.“

14 Napokon článok 27 dekrétu z roku 1859 stanovuje:

„Ak sa dva rôzne prud'homie považujú za príslušné na prejednávanie tej istej veci, kompetenčný spor bude predložený ich nadriadenému riaditeľovi Inscription maritime.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

15 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že predsedajúci člen prud'homie de pêche de Martigues konštatoval prítomnosť rybárskeho náčinia na rybolov nazývaného „thonaille“ na palube lode J.-C. Bourgaulta, ktorým J.-C. Bourgault ulovil pätnásť kusov tuniaka modroplutvého.

16 Dňa 6. decembra 2006 podal J. Pilato na prud'homie de pêche de Martigues sťažnosť na J.-C. Bourgaulta, v ktorej uviedol, že vzhľadom na to, že thonaille predstavuje „vlečnú sieť“ v zmysle článku 11a nariadenia č. 894/97, jeho používanie je zakázané. J. Pilato tvrdil, že J.-C. Bourgault, ktorý za pomoci zakázaného náčinia na rybolov ulovil 15 kusov tuniaka modroplutvého, mu spôsobil škodu, keďže boli na trh uvedené ryby ulovené nezákonnými prostriedkami pri vynaložení nižších nákladov v porovnaní s nákladmi pri rybolove vykonávanom v súlade s právnymi predpismi. Z týchto dôvodov navrhol, aby mu prud'homie de pêche de Martigues priznal náhradu škody, ktorá mu vznikla v dôsledku nekalej súťaže zo strany J.-C. Bourgaulta.

17 Na pojednávaní pred prud'homie de pêche de Martigues konanom 17. decembra 2007 J.-C. Bourgault síce pripustil pravdivosť vytýkaných skutočností, avšak jednak poprel, že by thonaille bola „vlečná sieť“ v zmysle článku 11a nariadenia č. 894/97, a jednak spochybnil platnosť tohto ustanovenia.

18 Za týchto okolností prud'homie de pêche de Martigues rozhodol konanie prerušiť a Súdnemu dvoru položil nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 11a [nariadenia č. 894/97] vykladať v tom zmysle, že zakazuje používanie aj tých sietí, ktoré nie sú unášané vôbec alebo takmer vôbec, pretože sú pripevnené k vlečnej kotve?

2. Je článok 11a ods. 1 a 2 [nariadenia č. 894/97] platný vzhľadom na to, že:
- a) jeho cieľom sa zdá byť výlučne ochrana životného prostredia, kým jeho právnym základom je článok [43 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 37 ES)];
  - b) nevymedzuje pojem vlečná sieť a teda neurčuje jednoznačne rozsah svojej pôsobnosti;
  - c) nie je jasne odôvodnený;
  - d) neberie do úvahy dostupné vedecké a technické údaje, ani podmienky ochrany životného prostredia v rôznych regiónoch Spoločenstva a ani výhody a náklady vyplývajúce zo zákazu, ktorý ukladá;
  - e) nie je primeraný k sledovanému cieľu;
  - f) je diskriminačný, keďže rovnakým spôsobom upravuje veľmi rozdielne zemepisné, hospodárske a sociálne situácie;

- g) nepriznáva žiadnu výnimku v prospech rybárov, ktorí sa venujú rybolovu v malom rozsahu, ako je rybolov za pomoci náčinia thonaille, ktorý okrem toho, že je tradičným spôsobom rybolovu v Stredozemnom mori, je životne dôležitý pre ľudí, ktorí ho vykonávajú, a navyše je veľmi selektívny?“

O príslušnosti Súdneho dvora

- 19 Na úvod je potrebné overiť, či prud'homie de pêche de Martigues je „súdnym orgánom“ v zmysle článku 234 ES a či teda má Súdny dvor právomoc vyjadrovať sa k otázkam, ktoré mu boli položené.
- 20 Rada Európskej únie a Komisia Európskych spoločenstiev totiž bez toho, aby formálne namietali nepríslušnosť, vyjadrujú určité pochybnosti, pokiaľ ide o súdnu povahu orgánu, ktorý predložil návrh na začatie prejudiciálneho konania, najmä vzhľadom na podmienky odvolávania členov prud'homie de pêche, obsah prísahy, ktorú sú členovia povinní zložiť pred nástupom do funkcie, a vzhľadom na skutočnosť, že prud'homie má vykonávať niektoré zo svojich úloh pod dohľadom komisára Inscription maritime.
- 21 Francúzska vláda naproti tomu uvádza, že prud'homie de pêche de Martigues spĺňa všetky kritériá stanovené judikatúrou Súdneho dvora na to, aby bol považovaný za „vnútroštátny súdny orgán“ v zmysle článku 234 ES a najmä kritérium nezávislosti predkladajúceho orgánu.
- 22 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry pri posudzovaní, či má orgán predkladajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania povahu

„súdneho orgánu“ v zmysle článku 234 ES, čo predstavuje otázku, ktorá spadá výlučne do práva Spoločenstva, berie Súdny dvor do úvahy všetky skutočnosti, akými sú právny základ jeho vzniku, jeho trvalý charakter, obligatórna právomoc, kontradiktórna povaha konania, uplatňovanie právnych predpisov týmto orgánom, ako aj jeho nezávislosť (pozri najmä rozsudky zo 17. septembra 1997, Dorsch Consult, C-54/96, Zb. s. I-4961, bod 23; z 31. mája 2005, Syfait a i., C-53/03, Zb. s. I-4609, bod 29, a zo 14. júna 2007, Häupl, C-246/05, Zb. s. I-4673, bod 16).

23 Pokiaľ ide konkrétne o nezávislosť orgánu predkladajúceho návrh na začatie prejudiciálneho konania, táto požiadavka predpokladá, že uvedený orgán je chránený pred vonkajšími zásahmi alebo tlakmi, ktoré by mohli ohroziť nezávislosť rozhodovania jeho členov v súvislosti so spormi, ktoré prejednávajú (rozsudok z 19. septembra 2006, Wilson, C-506/04, Zb. s. I-8613, bod 51 a citovanú judikatúru).

24 Súdny dvor navyše upresnil, že tieto záruky nezávislosti a nestrannosti stanovujú ako požiadavku existenciu pravidiel, najmä pokiaľ ide o zloženie orgánu, menovanie, funkčné obdobia, ako aj dôvody zdržania sa hlasovania, vylúčenia pre predpojatosť a odvolania jeho členov, ktoré umožňujú odstrániť akékoľvek oprávnené pochybnosti účastníkov konania, pokiaľ ide o neovplyvniteľnosť uvedeného orgánu z vonkajšieho hľadiska a jeho neutralitu vo vzťahu k protichodným záujmom (pozri v tomto zmysle rozsudky Dorsch Consult, už citovaný, bod 36; zo 4. februára 1999, Köllensperger a Atzwanger, C-103/97, Zb. s. I-551, body 20 až 23; z 29. novembra 2001, De Coster, C-17/00, Zb. s. I-9445, body 18 až 21, a Wilson, už citovaný, bod 53). V tejto súvislosti pre splnenie podmienky nezávislosti orgánu predkladajúceho návrh na začatie prejudiciálneho konania judikatúra vyžaduje najmä to, aby prípady odvolávania členov tohto orgánu boli výslovne upravené právnymi predpismi (pozri v tomto zmysle rozsudky Köllensperger a Atzwanger, už citovaný, bod 21, a z 30. mája 2002, Schmid, C-516/99, Zb. s. I-4573, bod 41).

25 V prejednávanej veci zo znenia dekrétu z roku 1859 ako aj z pripomienok predložených Súdnemu dvoru vyplýva, že členovia prud'homie de pêche podliehajú správnejmu dohľadu minimálne pri niektorých svojich činnostiach.

- 26 Z článku 17 ods. 1 dekrétu z roku 1859 totiž výslovne vyplýva, že členovia prud'homie de pêche vykonávajú množstvo úloh „pod dohľadom commissaire de l'Inscription maritime“. Pracovník tohto správneho orgánu má na základe článku 27 uvedeného dekrétu rovnako právomoc rozhodovať prípadné kompetenčné spory medzi rôznymi tribunálmi prud'homie de pêche.
- 27 Navyše je potrebné zdôrazniť, že článok 18 uvedeného dekrétu vyžaduje, aby členovia prud'homie de pêche zložili prísahu, v ktorej najmä sľubujú, že budú „plniť príkazy svojich nadriadených“.
- 28 Po druhé sa nezdá, že by odvolávanie členov prud'homie de pêche podliehalo osobitným zárukám umožňujúcim odstrániť akékoľvek oprávnené pochybnosti, pokiaľ ide o neovplyviteľnosť uvedeného orgánu z vonkajšieho hľadiska.
- 29 V súlade s článkom 22 dekrétu z roku 1859 môžu byť členovia prud'homie de pêche odvolaní riaditeľom Inscription maritime na základe jednoduchého predbežného šetrenia bez toho, aby uvedené ustanovenie alebo iný článok tohto dekrétu upresňovali dôvody, pre ktoré možno o prípadnom odvolaní rozhodnúť.
- 30 Za týchto okolností nemožno prud'homie de pêche de Martigues považovať za orgán spĺňajúci podmienku nezávislosti orgánu predkladajúceho návrh na začatie prejudiciálneho konania, ako je vymedzená v judikatúre spomenutej v bodoch 23 až 24 tohto uznesenia.
- 31 Z uvedeného vyplýva, že prud'homie de pêche de Martigues nie je súdnym orgánom v zmysle článku 234 ES. V dôsledku toho je potrebné na základe článkov 92 ods. 1 a 103 ods. 1 rokovacieho poriadku konštatovať, že Súdny dvor zjavne nemá právomoc rozhodnúť o preložených otázkach.

O trovách

- ³² Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred prud'homie de pêche de Martigues, o trovách konania rozhodne tento orgán. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) nariadil:

Súdny dvor Európskych spoločenstiev zjavne nemá právomoc rozhodnúť o otázkach, ktoré položil prud'homie de pêche de Martigues rozhodnutím zo 17. decembra 2006.

Podpisy